

Sygnatura akt XVIII C 902/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 16 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Śliwa

Protokolant: p.o. stażysty Edyta Budzińska

po rozpoznaniu w dniu 2 listopada 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko A. H.

o zapłatę

powództwo oddala.

SSO Agnieszka Śliwa

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego A. H.:

- kwoty 249.946,01 zł z tytułu kapitału z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,
- kwoty 11.296,51 zł z tytułu odsetek umownych za okres od daty zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania wg określonej w umowie stopy procentowej, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,
- kwoty 191,74 zł z tytułu odsetek za opóźnienie od kwoty 249.946,01 zł od dnia wymagalności tj. 17 lutego 2017 r. do dnia złożenia pozwu,
- kwoty 190 zł z tytułu naliczonych zgodnie z umową i regulaminem opłat i kosztów,

a nadto o zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w kwocie 3.271 zł, kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł oraz innych kosztów w kwocie 32,71 zł (opłaty manipulacyjnej dla dostawy usług płatności).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że strony łączyła umowa o kredyt bezpieczny, na podstawie której powód udzielił pozwanemu odnawialny limit kredytowy w wysokości określonej w umowie. Pozwany zobowiązał się zwracać wykorzystany limit wraz z naliczonymi odsetkami, poprzez przełanie na rachunek kredytu przynajmniej minimalnej kwoty wskazanej przez Bank w wysłanych każdego miesiąca wyciągach z rachunku kredytu odnawialnego. Powód wskazał, że pozwany nie wywiązał się z tego obowiązku. W związku z tym Bank wypowiedział umowę ze skutkiem na dzień 17 lutego 2017 r. co doprowadziło do wymagalności całej kwoty niespłaconego przez stronę pozwaną kapitału, odsetek umownych za okres obowiązywania umowy oraz odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie naliczonych od zadłużenia przeterminowanego.

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 27 kwietnia 2017 r. w postępowaniu upominawczym orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany w ustawowym terminie wniósł sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa. Pozwany wniósł też o zasądzenie od powoda kosztów postępowania wg norm przepisanych, a w przypadku uwzględnienia powództwa – o rozłożenie na raty zasądzonego świadczenia.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany przyznał, że zawarł z poprzednikiem prawnym powódki umowę o kredyt bezpieczny, zgodnie z którą bank udzielił mu kredytu odnawialnego na zasadach określonych w umowie i w regulaminie. Przyznał też, że kredyt nie został spłacony w całości. Pozwany zakwestionował jednak wysokość zobowiązania. Zarzucił, że powód błędnie zaliczył wpłaty dokonane na poczet spłaty kredytu, odsetki, a w konsekwencji jego wysokość. Za bezzasadne uznał domaganie się opłat i prowizji w kwocie 190 zł, a także odsetek, które zdaniem pozwanego są ukrytą karą umowną za niespełnienie świadczenia pieniężnego. Pozwany zakwestionował też uprawnienie A. S. i E. Ż. do złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy.

Powód w odpowiedzi na sprzeciw podkreślił, że z uwagi na niedotrzymanie przez pozwanego warunków wynikających z umowy oraz Regulaminu Kredytu Bezpiecznego, Bank złożył pozwanemu pismem z dnia 3 stycznia 2017 r. oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, które zostało osobiście odebrane przez pozwanego, wskutek czego umowa uległa rozwiązaniu, po upływie terminu wypowiedzenia całe roszczenie stało się wymagalne. Powód podał, że przedstawiony przez niego dokument w postaci zestawienia transakcji na rachunku za okres od 31 marca 2010 r. do 20 lutego 2017 r. obrazuje historię zobowiązania pozwanego wobec powoda. Wynika z niego, że pozwany zaprzestał regulowania swoich zaległości. Powód dodał, że to pozwany nie wykazał, aby wywiązywał się ze swojego zobowiązania, a ogólnikowe zaprzeczenie wysokości roszczenia nie jest wystarczające.

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 marca 2008 r. pozwany A. H. podpisał z (...) SA Oddział w Polsce umowę o Kredyt Bezpieczny, zgodnie z którym Bank miał udostępnić klientowi środki pieniężne w ramach odnawialnego limitu kredytowego po dokonaniu pozytywnej weryfikacji klienta. Bank miał poinformować klienta o podjętej decyzji kredytowej w terminie 30 dni od daty podpisania umowy. W przypadku podjęcia decyzji o przyznaniu limitu kredytu umowę uważało się za zawartą z datą otrzymania przez klienta pisemnego powiadomienia o podjętej decyzji kredytowej. Wniosek o kredyt oraz pisemne powiadomienie o podjętej decyzji kredytowej stanowią integralną część umowy (§1 umowy).

W kwestiach nieuregulowanych umową zastosowanie mają postanowienia regulaminu oraz powszechnie obowiązujące przepisy prawa (§2 umowy).

Limit kredytu miał być udostępniony na rachunku kredytu. Klient jest zobowiązany do spłaty zadłużenia w sposób i w terminie określonym w regulaminie. Wysokość minimalnej kwoty określona jest w regulaminie. Uchybienie postanowieniom regulaminu dotyczącym zasad i terminu zapłaty kredytu oznacza, że Bank może podjąć działania zmierzające do wyegzekwowania należności, w szczególności wypowiedzenie umowy. Opłatę za nieterminową spłatę kredytu określa tabela opłat i prowizji (§3 umowy).

Zgodnie z §11 umowy Bank jest uprawniony do pobierania opłat i prowizji określonych w Tabeli Opłat i Prowizji oraz odsetek określonych w Tabeli Oprocentowania w drodze obciążania rachunku kredytu. Nadto Bank nalicza w okresach miesięcznych odsetki według zmiennej stopy procentowej w sposób określony w Tabeli Oprocentowania Kredytu Bezpiecznego przy założeniu, że rok ma 365 dni, a miesiąc rzeczywistą liczbę dni. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania oraz całkowity koszt kredytu obliczone zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim określone są tabelą limitów transakcji kredytu bezpiecznego. Bank zastrzegł sobie również prawo do

zmiany wysokości opłat i prowizji oraz stopy procentowej w sytuacjach określonych w Regulaminie, informując o tym klienta w sposób określony w regulaminie.

Klient w § 13 umowy oświadczył, że w dniu podpisania umowy otrzymał stanowiące integralną część umowy – regulamin, aktualne na dzień zawarcia umowy Tabelę Opłat i Prowizji, tabelę Oprocentowania, Tabelę Limitów Transakcji.

Bezsporne, nadto dowód: umowa k. 34, 84

Komisja Nadzoru Bankowego decyzją z dnia 29 sierpnia 2011 r. zezwoliła na utworzenie przez (...) SA banku w formie spółki akcyjnej pod firmą (...) SA. W dniu 19 września 2011 r. (...) SA, powstały wskutek wniesienia wszystkich składników majątkowych (...) SA Oddział w Polsce na mocy art. 42a ustawy Prawo Bankowe, został wpisany do rejestru przedsiębiorców KRS, wstąpił we wszelkie prawa i obowiązki (...) SA Oddział w Polsce. Z kolei (...) SA z dniem 27 lutego 2013 r. został wykreślony z rejestru przedsiębiorców KRS w wyniku przejęcia przez przeniesienie całego majątku na (...) Bank (...) SA.

Bezsporne, nadto dowód: odpisy z KRS k. 13 – 15, 16-29, wyciąg z decyzji k. 30-31, postanowienie k. 33

Pismem z dnia 3 stycznia 2017 r. skierowano do powoda wypowiedzenie umowy o kredyt bezpieczny. W wypowiedzeniu wskazano, że działając w imieniu (...) Bank (...) SA w związku z naruszeniem umowy lub / i regulaminu kredytu bezpiecznego, polegającego na niespłaceniu przez klienta w wyznaczonym terminie dwóch kolejnych rat kredytu niniejszym wypowiada się umowę kredytu bezpiecznego z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia. Wraz z upływem ww. okresu całość zadłużenia zostanie postawiona w stan natychmiastowej wymagalności i A. H. będzie zobowiązany do spłaty kwoty kredytu wynoszącej wg stanu na dzień sporządzenia pisma kwotę 258.155,54 zł. W związku z tym wezwano A. H. do bezzwłocznej spłaty bieżącego zadłużenia w wysokości wynoszącej na dzień sporządzenia pisma 18.400 zł. Zapłata tej kwoty do dnia 14 lutego 2017 r. spowoduje ustanie skuteczności wypowiedzenia. Po upływie okresu wypowiedzenia Bank zainicjuje właściwe postępowanie sądowe.

Pod wypowiedzeniem podpisy złożyli: A. S. i E. Ż. jako pełnomocnicy.

A. H. odebrał powyższe pismo w dniu 10 stycznia 2017 r.

Dowód: wypowiedzenie k. 35, 85 potwierdzenie odbioru k. 36

Zgodnie z wyciągiem z ksiąg bankowych wystawionym dnia 24 lutego 2017 r. przez pełnomocnika Banku (...), A. H. z tytułu umowy o Kredyt Bezpieczny zawartej w dniu 31 marca 2008 r. według stanu na dzień 24 lutego 2017 r. ma zapłacić na rzecz (...) Bank (...) SA kwotę 261.624,26 zł, na którą składają się:

- 249.946,01 zł z tytułu kapitału kredytu,
- 11.296,51 zł z tytułu odsetek umownych naliczonych zgodnie z regulaminem od kwoty kapitału kredytu za okres od dnia 30 września 2016 r. do dnia rozwiązania umowy, tj. 17 lutego 2017 r.,
- 191,74 zł z tytułu odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty kapitału kredytu za okres od dnia następnego po dniu rozwiązania umowy, tj. 18 lutego 2017 r. do dnia wystawienia wyciągu,
- 190 zł z tytułu opłat naliczonych zgodnie z regulaminem oraz (...) Bank (...) SA,

nadto należne są dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od kwoty kapitału kredytu od dnia następnego po dacie wystawienia wyciągu do dnia faktycznej zapłaty.

Dowód: wyciąg z ksiąg bankowych k. 37, pełnomocnictwo k. 38

Zgodnie z „Zestawieniem transakcji na rachunku (...) do obsługi Umowy o Kredyt Bezpieczny od 2008-03-31 do 2017-02-20” na dzień 17 października 2016 r. saldo zadłużenia pozwanego wynosiło 249.946,01 zł, obejmujące zarówno kapitał kredytu (transakcje, wypłaty i przelewy dokonywane przez pozwanego), jak i naliczane odsetki od limitu zadłużenia, opłaty za wypłaty gotówki kartą, opłaty za prowadzenie rachunku, obciążenia. Ostatnia wpłata pozwanego na poczet zadłużenia była dokonana w dniu 17 października 2016 r.

Dowód: zestawienie jw. k. 71-79

Zgodnie z Regulaminem Kredytu Bezpiecznego kredyt jest ewidencjonowany na rachunku kredytu i klient może korzystać z limitu kredytu poprzez: wypłatę gotówki w kasie placówki Banku, przelew środków pieniężnych na wskazany rachunek bankowy, wypłatę w bankomacie przy użyciu karty, dokonanie transakcji bezgotówkowej przy użyciu karty. Każda transakcja oraz opłaty i prowizje zmniejszają dostępny limit kredytu.

Paragraf 8 pkt 9 i 10 Regulaminu stanowi, że klient jest zobowiązany do spłaty co najmniej minimalnej kwoty, w wysokości wskazanej na wyciągu. Spłata powinna nastąpić nie później niż w terminie wskazanym na wyciągu. W przypadku niedokonania spłaty minimalnej kwoty w terminie Bank może rozpocząć dochodzenie zaległej należności. Za obsługę nieterminowej płatności Bank każdorazowo nalicza opłatę w wysokości określonej w Tabeli opłat i prowizji.

Minimalna kwota to zgodnie z §2 Regulaminu określona w wyciągu minimalna kwota, jaką klient jest zobowiązany zapłacić Bankowi najpóźniej w dniu wskazanym w wyciągu. Minimalna kwota obliczana jest jako 2% zadłużenia zaokrąglone do 5 zł i powiększone o opłatę miesięczną, nie mniej niż 20 zł, przy czym Bank wymaga spłaty całości odsetek naliczonych od kredytu w danym miesiącu rozliczeniowym. Jeżeli zadłużenie jest niższe niż 20 zł, to minimalna kwota równa się wysokości zadłużenia. W przypadku przekroczenia limitu kredytu lub nieterminowej spłaty kredytu kwota przekroczenia i opłat za obsługę nieterminowej płatności są dodatkowo doliczane do kolejnej minimalnej kwoty. Niespłacona kwota minimalna dodawana jest w całości do kolejnej kwoty minimalnej.

Zadłużenie to zgodnie z §2 Regulaminu łączna kwota zobowiązań klienta wobec Banku z tytułu umowy obejmująca kwotę dokonanych transakcji, odsetki oraz wszystkie prowizje i opłaty.

Wszelkie kwoty spłacone lub uzyskane przez Bank w związku z umową są zaliczane na poczet wymagalnego zadłużenia wskazanego na wyciągu w następującej kolejności: prowizje i opłaty, odsetki, kwota kapitału.

Zgodnie z §9 Regulaminu Bank jest uprawniony do pobierania opłat i prowizji określonych w Tabeli opłat i prowizji Kredytu Bezpiecznego oraz odsetek określonych w Tabeli Oprocentowania Kredytu Bezpiecznego. Za każdy miesiąc, w którym średniomiesięczne wykorzystanie limitu kredytu jest większe od zera, Bank obciąża klienta kwotą opłaty miesięcznej. Należne opłaty, prowizje oraz odsetki obciążają Rachunek Kredytu zwiększając zadłużenie klienta.

Nadto Bank nalicza i pobiera w okresach miesięcznych odsetki liczone wg zmiennej stopy procentowej przy założeniu, że rok ma 365 dni, a miesiąc rzeczywistą liczbę dni. Bank nalicza odsetki od kwoty wykorzystanego limitu w wysokości określonej w Tabeli Oprocentowania Kredytu Bezpiecznego za każdy dzień, począwszy od dnia dokonania transakcji lub naliczenia opłat lub prowizji aż do dnia spłaty zadłużenia. Bank jest uprawniony do zmiany wysokości opłat, prowizji lub stopy procentowej w przypadkach wymienionych w §9 pkt 6 Regulaminu, zawiadamiając o tym klienta w formie pisemnej z 14-dniowym wyprzedzeniem, zawierającym także nowe warunki spłaty kredytu.

Paragraf 16 Regulaminu przewiduje, że m.in. Bank może wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia w przypadku niedotrzymania przez klienta warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez klienta zdolności kredytowej. Za niedotrzymanie warunków udzielenia kredytu uważa się w szczególności niespłacenie przez klienta w wyznaczonym terminie minimalnej kwoty za co najmniej 2 okresy rozliczeniowe, po uprzednim pisemnym wezwaniu klienta do zapłaty zaległych kwot w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wskazania. Wypowiedzenie wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności. Umowa ulega rozwiązaniu z upływem okresu wypowiedzenia.

Dowód: regulamin k. 80-83

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o ww. dowody z dokumentów. Sąd ocenił te dokumenty jako autentyczne, gdyż w tym zakresie nie były kwestionowane przez stronę przeciwną, a Sąd nie znalazł podstaw by uczynić to z urzędu. Podkreślić przy tym należy, że w świetle art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

W tym miejscu należy nadmienić, że pozwany nie był obecny na terminie ostatniej rozprawy. Po zamknięciu rozprawy wpłynęło pismo pozwanego, mające usprawiedliwić nieobecność wraz z zaświadczeniem lekarskim z dnia 2 listopada 2011 r., nie będącym zaświadczeniem lekarza sądowego, z którego wynika niezdolność pozwanego do pracy w okresie od 2 do 9 listopada 2017 r. Powyższe nie stanowi skutecznego usprawiedliwienia nieobecności na rozprawie. Po pierwsze ze złożonego zaświadczenia nie wynika, aby pozwany nie mógł stawić się w Sądzie – wynika z niego niezdolność do pracy a nie do stawiennictwa. Przede wszystkim jednak zgodnie z art. 214¹§ 1 k.p.c. usprawiedliwienie niestawiennictwa z powodu choroby stron wymaga przedstawienia zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawiania się na wezwanie lub zawiadomienie sądu, wystawionego przez lekarza sądowego. Pozwany takiego zaświadczenia nie złożył, mimo że o obowiązku z art. 214¹§1 k.p.c. został pouczony (k. 97-99 akt) i usprawiedliwił już swą nieobecność na innym terminie rozprawy takim zaświadczeniem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powód dochodził w niniejszym postępowaniu zapłaty należności z tytułu umowy kredytu, obejmującej kapitał kredytu, odsetki umowne, odsetki ustawowe za opóźnienie oraz opłaty. Powód wyjaśnił, że dokonał skutecznego wypowiedzenia łączącej umowy, stąd jest uprawniony do dochodzenia objętego pozwem roszczenia.

Powód nie wykazał jednak, iż doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu, a więc, że nastąpiła wymagalność całej kwoty kredyt wraz z należnościami i ubocznymi, a pozwany okoliczność tę zakwestionował. Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzucił, że osoby podpisane na wypowiedzeniu nie są upoważnione do reprezentacji Banku. Powód odnosząc się do sprzeciwu w ogóle nie ustosunkował się do tego zarzutu. Nie złożył żadnych dokumentów, z których wynikałoby, czy podpisane pod wypowiedzeniem osoby, tj. A. S. i E. Ż. były w chwili dokonywania wypowiedzenia upoważnione do reprezentowania Banku, w tym do wypowiedzenia umów kredytowych. Tym samym okoliczność tę należało uznać za niewykazaną, co prowadzi do wniosku, że wypowiedzenie nie zostało dokonane przez osoby do tego upoważnione i jest bezskuteczne.

Powód nie złożył nadto żadnego wiarygodnego dowodu w celu wykazania dokonania wypowiedzenia w trybie przewidzianym stanowiącym integralną część umowy Regulaminie Kredytu Bezpiecznego w jego §16 punkt 2b), tj. że z uwagi niespłacanie przez pozwanego w wyznaczonym terminie minimalnej kwoty za co najmniej 2 okresy rozliczeniowe, najpierw pisemnie wezwał pozwanego do zapłaty zaległych kwot w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wskazania, a dopiero po jego bezskutecznym upływie dokonał wypowiedzenia umowy. Powód nie wykazał nie tylko aby wypowiedzenie było podpisane przez upoważnione do tego osoby, ale nie wykazał też, aby doszło do skutecznego uprzedniego pisemnego wezwania pozwanego do zapłaty zaległych kwot.

Wobec zatem braku wykazania, że został dochowany tryb wypowiedzenia umowy przewidziany w §16 pkt 2b) Regulaminu, wypowiedzenie umowy kredytu należało uznać za bezskuteczne, jako niezgodne z umową, a przy tym dokonane przez osoby do tego nieupoważnione.

Sąd rozważał, czy jako wypowiedzenie umowy nie mógł zostać potraktowany pozew w niniejszej sprawie, doręczony pozwanemu w dniu 11 maja 2017 r. W tej sytuacji upływ miesięcznego 30-dniowego terminu wypowiedzenia upływałby z dniem 10 czerwca 2017 r., a więc przed wydaniem wyroku w sprawie.

W pozwie jako w piśmie procesowym może być zawarta treść stanowiąca materialnoprawne oświadczenie woli powoda, w szczególności wypowiedzenie stosunku prawnego i to także wówczas, gdy pozew jest sporządzony i

podpisany przez pełnomocnika procesowego. Sąd podziela w tym zakresie stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uchwale z dnia 11 września 1997 r. (III CZP 39/97, OSNC 1997/12/191), zgodnie z którym wypowiedzenie najmu lokalu mieszkalnego może nastąpić również przez doręczenie najemcy wniesionego przez pełnomocnika procesowego pozwu o opróżnienie tego lokalu, powołującego się na okoliczności wymienione w art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 1994 r. Nr 105 poz. 509 ze zm.) – wówczas obowiązującej.

Należy stwierdzić za Sądem Najwyższym, że ogólne dyrektywy wykładni oświadczeń woli formułuje art. 65 k.c., który nakazuje przy ustalaniu, czy i jakiej treści oświadczenie woli zostało złożone, uwzględniać między innymi cel, do którego zmierza autor interpretowanej wypowiedzi. Stosownie do tej dyrektywy, judykatura i piśmiennictwo przypisują sens określonych oświadczeń woli pismom procesowym, mimo że takie ich znaczenie nie wynika z reguł językowych, jeżeli da się ono wywieść z ich celu. Jest tak mianowicie wtedy, gdy przesłanką osiągnięcia celu, do którego zmierza pismo, jest złożenie oznaczonego oświadczenia, które dotychczas nie zostało dokonane. Zakładając racjonalne postępowanie autora pisma, przyjmuje się, że w tej sytuacji złożył on także oświadczenie niezbędne do osiągnięcia celu pisma. Na przykład Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 kwietnia 1967 r. I CR 563/66 (OSNCP 1967/12 poz. 227) uznał, że doręczenie pozwu o uznanie umowy za nieważną może być potraktowane jako złożenie oświadczenia woli o uchyleniu się od jej skutków z powodu błędu; w uchwale z dnia 22 lutego 1967 r. III CZP 113/66 (OSNCP 1967/6 poz. 102) - że doręczenie pozwu eksmisyjnego jest jednoznaczne z wymaganym przez art. 687 k.c. uprzedzeniem o wypowiedzeniu najmu; w wyroku z dnia 31 stycznia 1962 r. 3 CR 524/61 OSNCP 1963/3 poz. 66 - że w wytoczeniu powództwa zawarte jest wezwanie do spełnienia świadczenia objętego pozwem.

Z powyższego wynika, że aby uznać pozew za materialnoprawne oświadczenie powoda o wypowiedzeniu umowy najmu, musi mieć ono stosowną treść i co najważniejsze być czytelnym wyrazem woli wypowiedzenia umowy. Nie można zatem automatycznie traktować każdego pozwu za wypowiedzenie umowy. Przyjęcie, że każdy pozew o zapłatę z umowy zmierza do jej wypowiedzenia stanowiłoby nadinterpretację oświadczeń w nim zawartych. Sąd nie może natomiast dokonać wykładni oświadczeń zawartych w pozwie wbrew jego treści, wbrew woli powoda.

W świetle tych rozważań nie można uznać pozwu za zawierającego materialnoprawne oświadczenie o wypowiedzeniu umowy w sytuacji, gdy - jak to miało miejsce w niniejszej sprawie - powód powołuje się w pozwie na już dokonane wypowiedzenie wskazując, że z uwagi na nie stosunek prawny łączący strony wygasł. W niniejszej sprawie powód wskazał w pozwie na skuteczne w jego ocenie wypowiedzenie pozwanemu umowy kredytu dokonane przed wniesieniem pozwu do Sądu. W pozwie i w odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty powód wyraził swoje przekonanie o prawidłowości i skuteczności tej czynności. Powód wytaczając powództwo, był zatem przeświadczony, że stosunek prawny już nie istnieje. Skoro tak, nawet przy zastosowaniu art. 65 k.c. nie można przypisać mu woli wypowiedzenia umowy poprzez wniesienie pozwu i doręczenie go pozwanemu. Woli takiej, wnosząc pozew, powód nie miał, gdyż w jego ocenie umowa kredytu została skutecznie wypowiedziana przez pismo z dnia 3 stycznia 2017 r.

Powyższe stwierdzenia nie pozostają w sprzeczności z cytowanym orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 11 września 1997 r., przeciwnie znajdują w nim potwierdzenie. W uzasadnieniu analizowanej uchwały Sąd Najwyższy uznał pozew za zawierający oświadczenie materialnoprawne, w tym wypowiedzenie umowy najmu, w sytuacji, gdy to oświadczenie to dotychczas nie zostało dokonane. Taka sama sytuacja miała miejsce w sprawach, do których odnosiły się orzeczenia cytowane przez Sąd Najwyższy – w nich też materialnoprawne oświadczenia zmierzające do osiągnięcia określonych skutków prawnych nie były wcześniej, przed wytoczeniem pozwu złożone. Spośród dalszych orzeczeń na analogiczną sytuację i argumentację, tj. brak złożenia dotąd oświadczenia, by można było uznać pozew za je zawierający, wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 czerwca 2000 r. (III CKN 835/98, niepubl.), w wyroku z dnia 8 maja 2000 r. (V CKN 38/2000, niepubl.), w wyroku z dnia 16 grudnia 2011 r. (V CSK 280/11).

W świetle powyższych uwag stwierdzić należy, że pozew wniesiony w niniejszej sprawie i doręczony pozwanemu nie mógł zostać uznany za zawierający oświadczenie woli wypowiedzenia pozwanemu umowy kredytu. Pozew może być taktowany jako takie oświadczenie wówczas, gdy przed jego złożeniem oświadczenie o wypowiedzeniu umowy nie zostało dotąd w ogóle złożone, albo gdy w pozwie powód sam przyznaje nieprawidłowość i w konsekwencji

bezskuteczność dokonanego już wypowiedzenia, albo zawiera oświadczenie o wypowiedzeniu ewentualne, na wypadek uznania przez Sąd nieważności już dokonanego wypowiedzenia. Taka sytuacja nie miała jednak miejsca w niniejszej sprawie.

Niezależnie od tego, nawet gdyby uznać, że pozew złożony w niniejszej sprawie może stanowić oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu to i tak nie zostało wykazane, aby zostało poprzedzone wymaganym §16 ust. 2 b) regulaminu uprzednim pisemnym wezwaniem do zapłaty zadłużenia w terminie co najmniej 7 dni. Wobec braku zachowania tego trybu byłoby więc i tak bezskuteczne.

W tej sytuacji, wobec braku wykazania przez powoda dokonania skutecznego wypowiedzenia umowy kredytowej, powództwo, jako przedwczesne podlegało oddaleniu.

Zbędna była zatem analiza dalszych zarzutów podniesionych przeciwko żądaniu pozwu w sprzeciwie.

Zaznaczyć trzeba, że powód domagał się spłaty całego zobowiązania z należnościami ubocznymi, taka była podstawa faktyczna żądania. Sąd nie może natomiast orzekać w przedmiocie nieobjętym żądaniem – art. 321 k.p.c. Powód nie domagał się zasądzenia od pozwanego wymagalnych już kwot rat zadłużenia. Inaczej też kształtuje się obrona pozwanego w sytuacji domagania się całości zadłużenia, a domagania się poszczególnych rat. Przy tym materiał zebrany w aktach i tak nie pozwoliłby na ustalenie kwot wymagalnych przed zamknięciem rozprawy rat, do których zapłaty przy braku skutecznego wypowiedzenia pozwany byłby zobowiązany, tj. tzw. minimalnej kwoty (zgodnie z Regulaminem wskazywanej przez powoda w wyciągu doręczanym pozwanemu).

Ubocznie należy wskazać, że materiał dowodowy złożony przez powoda nie pozwala na zweryfikowanie czy kwota żądania – kwestionowana przez pozwanego – została prawidłowo określona, w szczególności czy prawidłowo zostały naliczone odsetki umowne, prowizje i opłaty. Obowiązek dowodowy w tym zakresie spoczywał na powodzie zgodnie z art. 6 k.c. w zw. z art. 232 zd. 1 k.p.c. Przy tym wskazana przez powoda kwota kapitału kredytu obejmuje nie tylko kapitał, lecz również naliczane odsetki od limitu zadłużenia, opłaty za wypłaty gotówki kartą, opłaty za prowadzenie rachunku, obciążenia (co wynika z „Zestawienia transakcji na rachunku (...) do obsługi Umowy o Kredyt Bezpieczny od 2008-03-31 do 2017-02-20”). Wyciągi z ksiąg bankowych, zgodnie z art. 95 ust. 1a Prawa bankowego nie mają natomiast mocy prawnej dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym.

Mając na uwadze całokształt rozważań Sąd powództwo oddalił.

Koszty procesu zostały w całości, na podstawie art. 98 k.p.c., poniesione przez powoda.

SSO Agnieszka Śliwa